

ה"ט 48399/06/18 - עו"ד דורון לנגה נגד שלמה פריימן

בית משפט השלום בירושלים

ה"ט 48399-06-18 לנגה נ' פריימן
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט מרדכי בורשטין
מבקש עו"ד דורון לנגה ע"י ב"כ עו"ד י. סבאג
נגד
שלמה פריימן ע"י ב"כ עו"ד ל. רוב
משיב

פסק דין

על הטרדה מאיימת, לשון הרע ומה שביניהם.

על חוק מניעת הטרדה מאיימת

1. לפני 17 שנה, חוקק חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001 (להלן: "**חוק מניעת הטרדה מאיימת**"; "**החוק**"), אשר עיגן עלי חוק את ההגנה בפני הטרדה מאיימת.

בדברי ההסבר לחוק, נכתב שהמונח הטרדה מאיימת "**מתייחס לדפוסי התנהגות הכוללים הטרדות ואיומים מסוגים שונים, אשר פוגעים בשלוות חייו בפרטיותו, או בגופו של אדם, ועל פי ניסיון החיים המצטבר, מקימים גם חשש לפגיעה בגופו של האדם המוטרה**" וכי "**ההטרדה המאיימת גורמת לאדם שכלפיו היא מופנית למתח, לחרדה ולתחושת איום, לעיתים עד כדי אי יכולת לקיים שגרת חיים תקינה. במקרים רבים תלך ההתנהגות המטרידה ותחמיר מהטרדות פעוטות, דרך איומים ואז למעשה אלימות, אונס ורצח**" (הצעת חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"א-2001, הצ"ח 769 3028).

2. כעולה מהצעת החוק, המחוקק לא שיער בנפשו כי השימוש בחוק זה יהפוך לשימוש נפוץ ונרחב וכי מידי חודש בחודשו יוגשו בקשות רבות לפי חוק זה.

מאחר שההליך אינו טעון הגשת אגרה, מאחר שהמבקש אף אינו נדרש לאמת תצהירו בפני עורך דין והוא רשאי לעשות כן בלא תשלום בפני מזכירות בית המשפט, ומאחר שעם הגשת ההליך, מחויב בית המשפט לדון בו, מתברר כי בתיקים לא מעטים מוגשות בקשות בהתאם לחוק וזאת ללא כל הצדקה (ראו: ד. גבאי ריכטר "מה בין זוג לשעבר שאינו מרפה לבין שכן כפייטי? על אודות חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001 **חוקים** ט

(313(2017).

למותר לציין שאף משטרת ישראל מפנה אזרחים המגישים תלונה לבתי המשפט, על מנת שיגישו בקשה בהתאם לחוק, מבלי שנבחנו כדבעי התלונות וגם בכך יש כדי להעמיס על המערכת שלא לצורך במקרים מסוימים.

3. בתיקים אחרים, מבוקש למעשה סעד זמני אזרחי, שהיה מקום להגישו כבקשה לסעד זמני במסגרת תביעה אזרחית רגילה, בהתאם להוראות פרק כח' תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984. כידוע, סעד זמני לא יינתן אלא בכפוף להמצאת התחייבות עצמית, ערבות צד ג' וככל שניתן סעד זמני אף יש לחייב בהפקדת ערבון.

שונים הם פני הדברים במתן סעד לפי החוק, שאינו מחייב כל התחייבות, כל ערבות וכל הפקדת ערבון.

4. בניגוד למרבית ההליכים בהם בית המשפט בוחן התנהלות הצדדים אחר מעשה, מחויב בית המשפט על פי החוק לבחון את העתיד ולנבא, שכן בסעיף 2 (א) לחוק נקבע כי ההטרדה המאיימת היא הטרדה "בנסיבות הנותנות בסיס סביר להניח כי המטריד או המאיים עלול לשוב ולפגוע בשלוות חייו, בפרטיותו או בחירותו של האדם או כי עלול לפגוע בגופו". הגדרת ההטרדה כפגיעה בשלוות החיים, הגדרה עמומה הניתנת לפירושים רחבים.

מאחר שהחוק נחקק לאחר חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, יש מקום לעשות שימוש זהיר בחוק, שעה שזה פוגע בזכויות יסוד של צד (ראו והשוו: בר"ע (ירושלים) 179/04 נס שובל נ' מרים ניסים (10.08.04)).

"צו מניעת הטרדה מאיימת פוגע בזכויות אדם ואינו עניין דיון ג דא: צו מניעת הטרדה מאיימת מגביל זכויות יסוד בסיסיות של הפרט כמו חופש התנועה, זכות הקניין, חופש הביטוי, הזכות לחירות ולאוטונומיה" (רע"א 2327/11 פלוני נ' פלוני (28.04.11)).

נמצינו למדים אפוא שחרף העובדה שנעשה שימוש תדיר בחוק, יש לבחון הבקשות המוגשות לפי החוק בזהירות רבה, מאחר שיש בהן כדי לפגוע פגיעה משמעותית בזכויות ובחרויות של הצד שכנגד. אין בכך כמובן כדי למנוע מתן צו לפי החוק במקרים המתאימים, אך הזהירות מתחייבת כאמור.

חוק איסור לשון הרע

5. סעיף 9 (א) לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965 קובע כי בית המשפט רשאי להורות על איסור הפצה של עותקי פרסום המכיל לשון הרע או על החרמתם.

כידוע, סופה של האמת לנצח וכך נפסק כי "ביסוד חופש הביטוי עומדת ההשקפה, כי התרופה לדבר שקר היא בדבר האמת... התגובה הראויה ללשון הרע היא בחשיפת השקר שבה ובהוצאת האמת לאור" (ע"א 214/89 אריה אבנרי ואח' נ' אברהם שפירא ואח' פ"ד מג (3) 840, 863-864 (להלן: "פרשת אבנרי").

תרופת הציווי בענייני הנזיקין היא תרופה משנית, אשר תינתן רק אם הפיצוי אינו נותן סעד מספיק להפרה (פרשת אבנרי 854).

"כל עוד לא הוכרעה שאלת האחריות בגין לשון הרע, ידה על העליונה כנגד הזכות לשם הטוב. כל עוד הפרסום אינו אסור, יש ליתן לו את מלוא החופש. מכאן שאין להגביל את חופש הביטוי בדרך של ציווי ושעה ובלבד שהנתבע מעלה טענה, שאינה טענת סרק, כי בידו להגן על הפרסום" (פרשת אבנרי 867).

6. כידוע, בפרשת אבנרי, נקבע שאין מקום לתת צו זמני האוסר פרסום ספר.

ככל שהבקשה דנן הייתה מוגשת לפיה חוק איסור לשון הרע, כי אז היה מקום להגיש תביעה מתאימה לבית המשפט המחוזי, לנוכח הטענות לפגיעה רבה בשם טוב, ולכל הפחות להגיש הבקשה לסעד זמני במסגרת תביעה עיקרית.

מהאמור בפרשת אבנרי ומפסיקה רבה שניתנה לאחר מכן עולה שכמעט ולא מתאפשרת מניעה מוקדמת במצבים של הגבלת חופש הביטוי (בג"צ 8026/16 שמשון רפאל מוריס ואח' נ' מפקד פקוד העורף (20.10.16)).

כך גם נפסק שככלל אין להיעתר לבקשות מניעת פרסום בשלב מקדמי אלא במקרים חריגים בהם השתכנע בית המשפט כי הגנת המפרסם היא הגנת סרק או שאין עניין לציבור (רע"א 7069/16 שמעון טמסוט נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ (11.09.16)); על הטרדה מאיימת ואיסור לשון הרע, ראו גם: ה"ט 8252-06-17 שחר עזרא נ' ערן מישוריס (23.06.17)).

המסקנה המקובצ לעיל היא שברגיל יידחו בקשות לאיסור מניעת פרסום לפי חוק איסור לשון הרע וכי בית המשפט יקפוצ ידו בהענקת סעד שכזה.

דין והכרעה

7. בענייננו המבקש, עורך דין במקצועו, ייצג צד שלישי ולטענתו מעולם לא ייצג את המשיב.

המשיב פנה במספר פניות למבקש ולאחרים, בכלל זאת פנה ללשכת עורכי הדין בתלונה שנגנזה. בהמשך, שלח המשיב מכתב הדורש מהמבקש פרטים באשר לכספים שהועברו לאחר וביום 19.06.18 נשלח מכתב המשיב למבקש ובו נכתב כהאי ליסנא:

"הנך מתבקש ליידע את חברת הביטוח שלך כי הנך חשוף לתלונה פלילית ולתביעה אזרחית, זאת בנוסף להליך המתנהל נגדך בועדת האתיקה הארצית.

כמו כן, הנך מתבקש ליידע את כל קבוצות הרכישה בהן אתה משמש יועץ משפטי ו/או 'נאמן', וכן את

בנק מרכנתיל דיסקונט על ההליכים המתנהלים נגדך, כמו גם על החשדות לפלילים ומעילה בכספי נאמנות.

מכתב זה ישמש נגדך בעתיד, ככל ולא תמלא אחר האמור בו".

חרף טענותיו הקשות של המשיב, מצופה היה כי המשיב יגיש תביעה כנגד המבקש או יפעל באמצעות עורך דין וישטח טענותיו, אך לא נעשה כדבר הזה וכל תביעה לא הוגשה כנגד המבקש.

8. המשיב מילא אחר האמור במכתבו, וביום א' בתמוז תשע"ח, כתב מכתב לבנק הפועלים שכותרתו עבירות פליליות ומרמה מצד אחרים.

שמו של המבקש לא נזכר במכתב (מב/2) אך למרבה הפלא, למכתב האמור צורפה טיוטת תלונה למשטרת ישראל, אשר כלל לא נשלחה למשטרה ובטיוטת התלונה האמורה הועלו טענות קשות כלפי המבקש, תוך יחוס האשמות קשות ומעשים פליליים למבקש.

9. המבקש והמשיב העידו בפני והתרשמתי מהם.

המבקש הגיש מסמך של אדם בשם יעקב פרידמן ובו נטען שהמשיב אמר לפרידמן שמיטת חייו היא להפליל את המבקש "וללכלך אותך בכל דרך אפשרית" (נספח ו' לבקשה).

אותו פרידמן לא העיד והמבקש לא העיד כל עד, התומך בגרסתו לפיה המשיב מקצין את פעילותו כלפי המבקש.

המשיב העיד שכיום אין לו כל סיבה לפנות ללקוחות המבקש שרכשו בקבוצת רכישה שהמבקש הוא נאמן בה וכי אין סיבה שיפנה כיום למבקש (ע' 7 ש' 10).

אמנם המשיב סירב להתחייב שלא לפנות למבקש, לנותני שירותים שלו או ללקוחות שלו, אך אין בהעדר הסכמה זו לשעצמה כדי ללמד על חשש שהמשיב יטריד בעתיד את המבקש.

המשיב רשאי להגיש תלונה בפני כל גורם מוסמך, כל עוד זו מוגשת במסגרת החוק, אך כבר עתה מובהר למשיב כי קיימת בעייתיות בצירוף טיוטת תלונות למשטרה לצדדים שלישיים וחזקה כי המשיב יוועץ בעו"ד.

עם זאת, המשיב מיוצג על ידי עורך דין ואין כל מקום שהמשיב יפנה בעצמו למבקש.

פנייה עתידית למבקש שיש בה כדי לפגוע בשלוות חייו, לא נועדה כדי לשמש כלי לביטוי ולהעברת מסרים ולהגנה על עניינו של המשיב, אלא יש בה כדי להטריד ולהפריע את שלווה חיי המבקש (ראו והשוו: ע"א(חיפה) 4939-10-10 **שלמה שקד נ' אביבה אלופי** (07.12.10)).

מכלול הנסיבות, הנובע מהמטען הרגשי השלילי כלפי המבקש, מתוכן ההודעות שנשלחו בעבר על ידי המבקש, מהתנהלות המשיב בתקופה הסמוכה להגשת הבקשה ומהתנהלות הצדדים שפורטה, מקימה בסיס סביר להניח שהמשיב עלול לשוב ולפגוע בשלוות חיי המבקש וכי אין כל מניעה שיינתן צו האוסר על המשיב ליצור קשר עם המבקש (ראו והשוו: ע"א (חיפה) 58297-03-18 עו"ד יוסי מינה נ' עו"ד ליאורה אוחנה (01.05.18)).

במתן צו זה אין כדי לפגוע פגיעה ממשית בזכויותיו של המשיב, שעה שהוא מבין שהמבקש אינו חפץ בקשר עמו ויש בכך כדי להגן על שלוות חיי המבקש.

10. שונים הם פני הדברים באשר לבקשה לאיסור יצירת קשר עם לקוחותיו של המבקש או עם נותני שירותים של המבקש.

ראשית, הבקשה היא גורפת ולא ניתנת בהכרח לאכיפה, שעה ששמותיהם ומספרם של הלקוחות ונותני השירותים אינו ידוע. ככלל, יש להימנע במתן צו גורף בגדרו של החוק, הן מחמת פגיעה מרובה במשיב, הן מחמת ההכבדה על רשויות האכיפה שיזדקקו לבחון את הפרת הצו הבלתי מסוים והן מחמת ההשלכות הפליליות שיהיו להפרת הצו, שכן הפרת הצו לפי החוק היא עבירה של הפרת הוראה חוקית, עבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שעונש מאסר בצידה.

שנית, יש בהיעתרות לבקשה משום פגיעה בחופש הביטוי של המשיב ואין מקום בגדרו של חוק מניעת הטרדה מאיימת להעניק צו הפוגע בחופש הביטוי בהיקף כה חריג, בפרט שספק אם ניתן היה להעניק צו שכזה לו הייתה מוגשת תביעה אזרחית רגילה. מקבילית הכוחות בענייננו היא שככל שהפגיעה בחירות או בזכות הצד הפוגע קשה יותר, כי אז יש לעשות שימוש מתון יותר וזהיר יותר בהוראות חוק מניעת הטרדה מאיימת וממילא אין בנסיבות העניין מקום להיעתר לבקשה המורחבת האמורה, שיש בה כדי לפגוע באופן לא מידתי במשיב.

שלישית, אמירתו של המשיב לפיה אין לו סיבה כיום, לפנות ללקוחותיו של המבקש ולחברי קבוצת הרכישה מפחיתה את החשש מפנייה עתידית ומפגיעה בשלוות חיי המבקש. ככל שהפרסום הוא חד פעמי ואינו בגדר פרסום חוזר ונשנה, כי אז לא יטה בית המשפט לראותו כהטרדה מאיימת וככל שהפרסום אינטנסיבי יותר וחוזר כי אז ישקול בית המשפט להעניק סעד.

בענייננו, לנוכח אמירת המשיב האמורה מתבקשת המסקנה לפיה עוצמת החשש לפרסום חוזר ונשנה פחותה ועל כן אין להעניק למבקש הסעד האמור (ראו והשוו: ע"א(חיפה) 4666-12-08 אסף דיין נ' רינה יעל אוריאל (22.09.09), שם נקבע שפרסום חוזר ונשנה הוא בגדר הטרדה מאיימת).

רביעית, יש מקום להיזהר פן הליכים לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, יהפכו לשביל עוקף הדינים האזרחיים הרגילים (ראו: ה"ט 28912-06-17 יעקב שילה ואח' נ' דוד כלב (27.06.17)). ככל שקיימת קרבה וזהות אפשרית בין מתן סעד אזרחי שניתן היה להעניקו בתביעה אזרחית רגילה לסעד המבוקש לפי החוק, יש להיזהר במתן הצו ויש להעדיף הפניית המבקש להגשת תביעה אזרחית רגילה חלף הענקת צו לפי החוק. בענייננו הסעד

המבוקש הוא אזרחי בעיקרו ואין מקום בנסיבות שפורטו להעניק סעד בגדרו של החוק שעה שהמבקש יכול לנקוט בהליך חלופי אחר שפגיעתו בזכויות המשיב פחותה.

סוף דבר

11. באיזון שבין הגנה על שלווה חיי המבקש מחד לבין זכויותיו של המשיב מאידך, ניתן בזאת צו האוסר על המשיב ליצור קשר עם המבקש וזאת עד ליום 24.12.18.

אין באמור בצו זה כדי למנוע מב"כ של המשיב כדי לפנות למבקש ואין בכך כדי למנוע התכתבות בין הצדדים במסגרת הליכים משפטיים.

התחייבות המשיב מיום 21.06.18, לה ניתן תוקף של החלטה מבוטלת בזאת.

12. בקשת המבקש למתן צו נרחב- נדחית.

למותר לציין, שככל שבעתיד ישנו אירועי הטרדה וככל שבעתיד יהיה מדובר במספר אירועים, כי אז לא מן הנמנע שיהיה בכך כדי לאפשר למבקש להגיש בקשה חדשה אשר תידון.

13. בנסיבות העניין ומאחר שאין מדובר בבקשה קנטרנית, אין מקום לחייב המבקש בהוצאות.

אין גם מקום לחייב המשיב בהוצאות, שעה שהסמכות לחיוב בהוצאות לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, היא רק במקרה שנדחה הצו בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ח, 28 יוני 2018, בהעדר הצדדים.